

Förslag till reviderad Vision för Stockholm år 2030

April, 2014

stockholm.se

Förord

Stockholms stad behöver en strategisk utblick för att kunna bidra till att Stockholm fortsätter vara en fantastisk stad att bo, leva och verka i också i framtiden. Därför har vi en Vision om var staden bör vara år 2030. Men Stockholm och dess omvärld förändras och därför har vi reviderat denna vision. Förslaget till reviderad vision vill vi nu gärna ha Dina synpunkter på.

För mig gäller det att säkerställa att vi kan värna en god livsmiljö med de höga värden som finns i den äldre staden, närheten till parker och grönområden samtidigt som vi klarar att växa för att möta alla de som vill göra Stockholm till sin hemstad och göra det möjligt för Stockholms ungdomar att skaffa en egen bostad.

Utmaningarna är stora. Stadens befolkningstillväxt har de senaste åren vuxit snabbt. Under år 2030 kommer staden att ha kring 1,1 miljoner invånare, vilket är ungefär tio år snabbare än vad tidigare prognoser angett. Stadens service behöver anpassas till en växande befolkning men också utvecklas för att svara mot de behov som invånarna förväntas ha i framtiden. Medarbetare med rätt kompetens behöver rekryteras till alla verksamheter som finansieras av staden. Fler bostäder, arbetsplatser och lokaler kommer att behövas. Framkomligheten måste tryggas med en utbyggd kollektivtrafik och infrastruktur för alla trafikantgrupper så att vi klarar högt ställda miljökrav när människor effektivt ska ta sig till och från jobbet och fritidssysselsättningar.

Även omvärlden förändras. Påverkan från omvärlden ökar snabbt dels genom en ökande konkurrens om investeringar, kunskap och kapital, dels i form av ett snabbt ökande informationsflöde, import och influenser från omvärlden. Dessa allt snabbare förändringar behöver staden ha kunskap om och hela tiden anpassa sig till för att kunna ge medborgarna en så bra service som möjligt. Under ett par år har vi brett inom staden – på kommunfullmäktiges uppdrag - arbetat med att revidera Vision 2030 – Ett Stockholm i världsklass. Hör gärna av dig med Dina synpunkter på e-post till: vision2030.slk@stockholm.se. Du kan läsa mer på www.stockholm.se/vision2030.

Irene Svenonius
Stadsdirektör

Innehåll

Förord	3
Stockholmarnas stad	5
Delaktiga och trygga	5
Service av högsta kvalitet	6
Utbildning i världsklass	8
En stad av mångfald – en sammanhållen stad	10
Innovativ och växande	12
Centrum i en stark och växande region	12
Unika möjligheter till arbete och utbildning	13
En världsledande kunskapsregion	14
Företagande i världsklass	15
Mångsidig och upplevelserik	17
Levande stad	17
Ett välfungerande transportsystem	19
En ekologiskt hållbar stad	20
Världsberömd upplevelsestad	22
Vision och genomförande	24
Stockholms utmaningar	24
Ett strategiskt åtagande i Stockholms stad	25

Stockholmarnas stad

Stockholmarnas stad är en trygg och sammanhållen stad där alla är välkomna. Här finns en stark framtidstro och stockholmarna är stolta över sin stad och positiva till att staden växer och att så många människor vill bo och verka här. Stockholmarna känner sig delaktiga i stadens utveckling och att de har inflytande över sin vardag. Det finns många alternativ att välja mellan i allt från utbildning och omsorg till boende, kultur och fritidsaktiviteter.

Delaktiga och trygga

I Stockholm känner invånarna delaktighet och inflytande. Stockholmarna inbjuds regelbundet till att delta i dialoger kring frågor som berör människor i vardagen och utvecklingen av Stockholms olika delar. En rättssäker och effektiv myndighetsutövning har stärkt demokratin och utvecklat välfärden. Kontakterna med staden kan skötas när stockholmarna själva har möjlighet och på sätt de själva kan bestämma. Det finns en kontinuerlig dialog mellan medarbetarna och brukarna för att löpande utveckla verksamheterna.

Valdeltagandet är högt. Alla stockholmare har möjlighet att delta i samhällets utveckling oavsett kön, ålder, funktionsnedsättning eller ursprung. Stockholm är världsledande i skyddet av de mänskliga rättigheterna. Socialtjänst, sjukvård, polis, skola och det civila samhället arbetar tätt tillsammans för att förebygga att människor far illa och agerar snabbt och effektivt när det ändå sker.

Stockholm lever dygnet runt och är känd som en av världens tryggaste och renaste storstäder. Ingen behöver känna sig otrygg i stadens offentliga rum. Staden är trygg, väl upplyst och människor rör sig fritt ute på gator och torg, även när det blivit mörkt. Det är resultatet av ett målmedvetet samarbete mellan staden och andra offentliga aktörer, fastighetsägare, näringslivet och stockholmarna som tillsammans tar ansvar för att hålla staden fri från skräp, nedsmutsning och för att skapa trygga miljöer.

Stockholm erbjuder ett rikt utbud av kultur- och fritidsaktiviteter, vilket möjliggör ett aktivt liv. Det civila samhället är den viktigaste kraften för att minska ensamhet och skapa gemenskap, sammanhang och närhet.

Service av högsta kvalitet

Stockholms stad erbjuder service och tjänster av högsta kvalitet. Tjänsterna är offentligt finansierade och tillhandahålls av en mångfald av utförare med olika profiler. All service utgår från de behov som stockholmarna och de företag som är verksamma inom staden har.

Ett gott bemötande, professionalitet och respekt för individen är ett självklart förhållningssätt för alla medarbetare inom såväl stadens egna som enskilt drivna verksamheter.

Variationen i utbudet av välfärdstjänster gör det möjligt för stockholmarna att enkelt hitta rätt utifrån sina egna personliga val. Tydlig information ger konkreta besked om vad alla har rätt att kräva av omsorgen. Detta medför ökad trygghet, självbestämmande

och livskvalitet, särskilt för de allt fler äldre stockholmarna och för dem med funktionsnedsättningar.

Stockholmarna har stora möjligheter att påverka utformningen av servicen och staden värdesätter och tar tillvara alla synpunkter. Med stöd av välutvecklade digitala lösningar är det enkelt att välja mellan en mängd vård- och omsorgsgivare, förskolor och skolor samt ansöka om olika former av tillstånd, såsom bygglov och andra myndighetsbeslut.

En nära samverkan mellan socialtjänsten, privata aktörer och frivilligorganisationer samt hälso- och sjukvården gör att personer som hamnat i missbruk eller andra personliga problem snabbt kan erbjudas professionell hjälp. Ett välfungerande förebyggande arbete uppmärksammar tidigt särskilt barn och unga som far illa.

Stockholms stad har en viktig roll som professionell beställare och utvärderare av välfärdstjänster, vilket garanterar en effektiv användning av skattemedel liksom säkerställer en hög kvalitet i verksamheterna med såväl sociala som ekologiska hänsynstaganden. Samma krav ställs på de verksamheter som drivs i egen eller enskild regi.

Stockholms stad är en attraktiv arbetsgivare som erbjuder stimulerande arbetsuppgifter och utveckling. Sjukfrånvaron är låg. Medarbetarna är engagerade och inspireras till ständiga förbättringar av verksamheterna för stockholmarnas bästa. Goda exempel tas tillvara och sprids. Nya, innovativa arbetssätt och metoder har utvecklats inom vård, omsorg och skola och andra verksamheter som staden finansierar.

Medarbetarnas utbildning och kompetens svarar mot de krav som verksamheterna ställer. Frågor om människovärde och bemötande är viktiga delar i all kompetensutveckling. Stadens omsorgs- verksamheter samarbetar aktivt med regionens högskolor och universitet och erbjuder praktikplatser. Nya forskningsresultat omsätts till praktisk nytta.

Stockholm är en trygg stad att åldras i. Genom väl utbyggda kommunikationer, hög tillgänglighet och innovativ teknik skapas förutsättningar för ett självständigt liv även vid hög ålder. Det möjliggör för den som vill bo kvar hemma att göra det. Det finns ett bra anhörigstöd med goda möjligheter till avlastning. Vid sidan av stadens insatser finns frivilliga krafter som vill bidra.

Äldre som inte längre kan bo kvar hemma erbjuds särskilda boenden med ändamålsenliga fysiska miljöer. Det finns en mångfald av boenden med olika inriktningar och det är möjligt att välja boende utifrån individuella önskemål.

Seniorerna i staden ser positivt på framtiden. De ställer gärna upp både i arbetsliv och i ideella verksamheter. Den unika erfarenhet som ett långt liv ger tas tillvara. Åldersdiskriminering bekämpas framgångsrikt.

För personer med funktionsnedsättning finns ett varierat utbud med god kvalitet av boenden, daglig verksamhet, sysselsättning och andra aktiviteter. Varje dag utgår verksamheterna från individens behov och med perspektivet att stärka den enskilda individen.

Utbildning i världsklass

Stockholm är en världsledande kunskapsregion. Stadens förskolor och skolor är väl ansedda och högt rankade internationellt. Barns och ungdomars särskilda förutsättningar och behov fångas upp i tidig ålder. Kunskapsmålen är höga och uppnås av alla elever. Från förskola till gymnasium har elever och föräldrar ett stort inflytande och möjlighet att välja mellan ett brett utbud av alternativ.

Kunskap, bildning och stimulerande studiemiljöer präglar alla grund- och gymnasieskolor. Kulturell och språklig kompetens tas tillvara och alla barn och ungdomar ges möjlighet att växa och utvecklas till framtidens världsmedborgare. Eleverna lär sig att ta ansvar för sina studier och det egna lärandet. Förväntningarna är höga på att alla elever ska nå goda resultat utifrån sina förutsättningar och skolan ger rätt stöd till alla elever.

Stockholm är en trygg och inspirerande miljö att växa upp och utvecklas i. Ett rikt utbud av kultur, idrott och andra fritidsaktiviteter tillgängligt för alla, bidrar till att utveckla barns och ungdomars fysiska och psykiska hälsa samt sociala förmåga.

I förskola, grund- och gymnasieskola tas alla barns och ungdomars nyfikenhet och lust att lära tillvara. Verksamheten bygger på respekt och delaktighet, där alla elever kan finna trygghet och studiero. Stockholms skolor representerar en mångfald av kulturer och människors olikheter ses som en tillgång.

Ett systematiskt kvalitetsarbete som bygger på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet bedrivs. Ett utvecklat samarbete finns med universitet och högskolor om utbildningsplatser, praktik och pedagogisk utveckling.

I förskolan och skolan möter eleverna engagerande pedagoger. Moderna verktyg inspirerar till nya sätt att dela kunskap, samarbeta och bli aktiva användare i den digitala omvärlden. Den kreativa skolmiljön stimulerar elever och pedagoger att utveckla och förnya sättet att lära och lära ut.

Läraryrket har ett högt anseende. Arbetsvillkor, arbetsmiljö och karriärmöjligheter lockar de bästa lärarstudenterna till Stockholm. Skola och föräldrar samverkar för barnens bästa. Även andra aktörer bidrar till att motivera eleverna för skolarbete.

I gymnasiets studieförberedande program, yrkesprogram och lärlingsutbildningar ges eleverna goda förutsättningar för ett framgångsrikt yrkesliv och fortsatta studier. Yrkesprogrammen matchar arbetsmarknadens krav. Berörda branscher tar stort ansvar för utveckling och genomförande av yrkesutbildningarna. Entreprenörskap och innovativt tänkande är en naturlig del av all undervisning.

En stad av mångfald – en sammanhållen stad

Stockholm attraherar människor från andra delar av Sverige och från hela världen. Staden är öppen, tolerant och välkomnande. Stockholm är en sammanhållen och tillgänglig stad för alla, utan fysiska och sociala barriärer. Här finns unika möjligheter för människor med olika bakgrund att mötas och knyta kontakter.

Människors personliga olikheter ses som en tillgång både i kultur- och arbetsliv. Kraften i mångfaldens Stockholm kommer från människors personliga val och ett samhälle som uppmuntrar till eget ansvar.

I staden finns starka och unika stadsdelar och attraktiva centrum. Den historiska uppdelningen mellan villaområden, bostadsrätter och hyresrätter, sovstäder och arbetsplatsområden har luckrats upp.

Upplåtelseformerna är blandade och bostadsområden och centrumanläggningar har bytt karaktär och är attraktiva. I stadens alla delar finns ett brett utbud av service, varor och tjänster. Alla de delar som behövs för att leva ett rikt liv i gemenskap med andra finns i närmiljön, inklusive en lokal arbetsmarknad.

Stockholms stad använder sin ställning som stor och modern arbetsgivare och beställare för att visa vägen till en arbetsmarknad där människor är inkluderade oavsett bakgrund. Företag, statliga myndigheter, kommunala förvaltningar och bolag finns runt om i hela staden och bidrar till en sammanhållen och levande stad.

Stockholms befolkning speglas i stadens medarbetare och mångfalden bidrar aktivt till kvalitetsutveckling. Stadens chefer är kunniga om och vana att leda i mångfald och se allas möjligheter.

Den som kommer till Stockholm från ett annat land får en snabb introduktion, där staden samarbetar med föreningar och arbetsliv för att nyanlända ska lära sig det nya språket och kulturen. God tillgång till utbildning, praktik och snabb validering av examina gör att nyanlända fort kommer ut på arbetsmarknaden. Barn och ungdomar som kommer till Sverige får utbildning som är anpassad till deras förutsättningar.

Ett målmedvetet arbete för att minska sociala spänningar har gjort Stockholm till ett europeiskt föredöme i integrationsfrågor. Här fungerar den lokala demokratin och delaktigheten som allra bäst.

Innovativ och växande

Stockholm attraherar företag, arbetskraft och studenter från hela världen. Stockholmsregionen är känd för sitt inspirerande entreprenörs- och innovationsklimat, en högklassig infrastruktur samt för världsledande forskning inom bland annat informationsteknik, life science och miljöteknik.

Centrum i en stark och växande region

Stockholm är ett självklart centrum i den fortsatt växande Stockholmsregionen som är Sveriges ekonomiska motor och en förutsättning för hela landets tillväxt. Här finns utbildningar i världsklass, välutbildade och kreativa invånare med goda språkkunskaper och en förstklassig livsmiljö. För stockholmare, besökare och företag har ett större Stockholm också blivit ett bättre Stockholm.

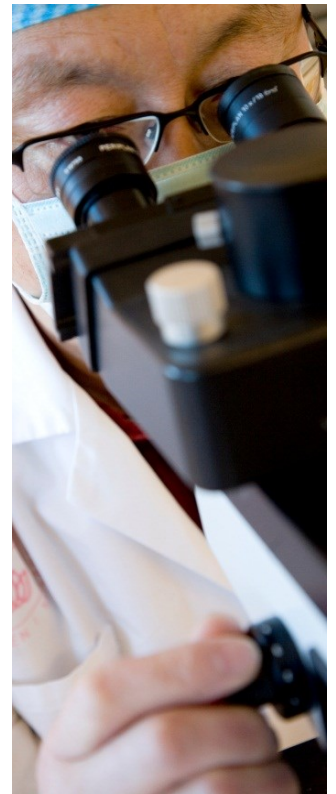
Genom ett väl fungerande transportsystem är Stockholmsregionen en gemensam arbets-, bostads- och utbildningsmarknad, som ger både människor och näringsliv bra förutsättningar att utvecklas. Regionen erbjuder företag inom alla typer av branscher goda etablerings- och tillväxtpotentialer.

Företag förlägger alla typer av verksamheter hit, framför allt ledningsfunktioner liksom forskning och utveckling. Här samlas spjutspetsföretag inom informations- och kommunikationsteknologi, life science, finans och miljöteknik samt kreativa och andra kunskapsintensiva branscher. Det följer i sin tur med sig en ökad efterfrågan på företagsnära tjänster och etableringar av många nya, spännande tjänste- och serviceföretag.

Utbildningsväsendets höga kvalitet, från de första skolåren till forskning på hög akademisk nivå, har skapat en välutbildad arbetskraft som få andra regioner kan matcha. Detta är en viktig förklaring till varför så många företag väljer att etablera sig i regionen.

Stockholm är ett internationellt föredöme som attraherar människor och företag från hela världen. Hög livskvalitet och god samhällsservice innebär en konkurrensfördel gentemot andra regioner i världen.

Det växande Stockholm har skapat ett större utrymme för innovationer, nytänkande och en konstruktiv samverkan mellan offentliga aktörer, näringsliv, akademi och ideell sektor. Stockholm är en av världens mest innovationsdrivna ekonomier och en självklar etableringsplats för verksamheter som behöver finnas nära den senaste forskningen och den mest kompetenta arbetskraften.

Unika möjligheter till arbete och utbildning

Stockholmsregionen är en integrerad arbets- och utbildningsmarknad med ett stort och varierat utbud av utbildningar. Här erbjuds högklassiga yrkes- och studieförberedande utbildningar på gymnasial nivå som är sökbara inom hela länet. Såväl gymnasiala som eftergymnasiala utbildningar motsvarar väl arbetsmarknadens krav och skapar många vägar in i arbetslivet.

Grunden till den väl fungerande arbetsmarknaden är ett stort och brett näringsliv. Här finns en stark efterfrågan på arbetskraft som motsvaras av tillgången på kompetens. Oavsett ålder, kön och bakgrund går det att få ett arbete som matchar utbildning och yrkeserfarenhet eller en utbildning som leder till arbete.

Ett nära och kreativt samarbete mellan utbildningsväsende och företag ger ungdomar och nyanlända fler matchningsmöjligheter och vägar in på arbetsmarknaden. Genom en nära samverkan mellan företag, staden, offentlig verksamhet, grund- och gymnasieskolor, universitet och högskolor har naturliga bryggor skapats i allt från trainee- och praktikplatser till mentorskap och lärlingsutbildningar. Det är lätt att röra sig mellan olika arbeten, utbildningar och företagande.

En världsledande kunskapsregion

Stockholm är en av världens ledande kunskapsregioner, med en internationellt sett hög utbildningsnivå. Studenterna vid regionens universitet och högskolor efterfrågas på en global arbetsmarknad och är rustade för att kunna förverkliga sina drömmar.

Utbildningarna håller internationellt sett en hög kvalitet och utformas i nära samverkan med arbetslivet. I Stockholm finns därför ett näringsliv och miljöer för forskning och utbildning med kompetens i världsklass. Universitet och högskolor har ett brett och omfattande utbud av utbildningar som är kopplade till arbetsmarknaden.

Stockholm erbjuder en välkomnande miljö där öppenhet och tolerans råder. Regionen attraherar många internationella talanger vilka bidrar till ökad konkurrenskraft och framgång. Här finns goda livsmöjligheter, en rörlig och tillgänglig bostadsmarknad samt en attraktiv arbetsmarknad.

Stockholmsregionen har flyttat fram sina positioner inom en rad forskningsområden och nya multidisciplinära forskningssamarbeten har utvecklats. Universiteten är världsledande inom bland annat informationsteknik, kreativa näringar, life science och miljöteknik. Forskningskapital söker sig till regionen från hela världen. Hagastaden har utvecklats till centrum i en världsledande region för life science.

Det finns en unik samverkan mellan universiteten och högskolorna, grund- och gymnasieskolan samt det omgivande samhället. Samarbetet mellan staden och regionens lärosäten har fördjupats inom många områden. Resultaten från forskningen används för att utveckla privata och offentliga verksamheter och erfarenheterna förs tillbaka till forskningen. Det finns också ett väl utvecklat samarbete mellan universitet/högskolor och hälso- och sjukvården.

Företagande i världsklass

Stockholm har ett stort och brett utbud av framgångsrika företag. Här etableras också många nya företag – allt från internationella storföretag och FoU-enheter till lokala småföretag.

En nära samverkan mellan näringsliv och internationellt högklassig forskning gör Stockholm attraktivt för företag och talanger i alla branscher. Det finns en stor öppenhet och tolerans för nya idéer och individer.

Förutsättningarna för företagande ligger på en internationellt sett hög nivå. Stockholm är världskänt för sitt aktiva entreprenörs- och innovatörsklimat. Företagsklimatet grundas på enkla och tydliga regel- avgifts- och skattesystem, som gör det enkelt och lönsamt att starta och driva företag.

Stockholm har en effektiv, tydlig och rättssäker hantering av frågor gentemot näringslivet. Här finns också en väl samordnad och effektiv näringslivsservice, som hjälper företag som vill växa eller etablera sig i regionen. Det har bidragit till en stark etablering av många småföretag, särskilt inom tjänste- och servicesektorn.

Ett fullt utbyggt valfrihetssystem i staden med konkurrensutsatta verksamheter har skapat nya marknader och banat väg för nya och växande företag.

Det är enkelt att växla mellan rollen som entreprenör och anställd, vilket underlättar skapandet av innovationsburna tillväxtföretag. Nya sektorer utvecklas kontinuerligt och Stockholm har en hög andel kvinnor som startar innovativa företag.

Ett förändringsbenäget näringsliv skapar tillsammans med en god tillgång på riskvilligt kapital en unik jordmån för att stödja forskare, studenter, företagare och att utveckla sina idéer till nya produkter och tjänster och driva samhällsutvecklingen framåt.

Stockholm är en stark besöks- och evenemangsstad och en självklar destination för konferenser, mässor och stora möten. Den kreativa sektorn har utvecklats och skapar arbetstillfällen och tillväxt.

Företagandet stöds också av en högklassig infrastruktur. I regionen finns väl fungerande väg- och järnvägsnät, flygplatser med direktförbindelser till hela världen, hamnar, tillförlitliga system för energiförsörjning och en IT-infrastruktur i världsklass. Den fysiska planeringen är flexibel så att olika etableringsbehov enkelt kan tillgodoses. Detta har bidragit till attraktiva och blandade stadsdelar.

Mångsidig och upplevelserik

Stockholm är kontrasternas stad. Här samsas en intensiv storstadspuls med en unik natur där det går att bada mitt i city. Här finns ett rikt nöjes- och kulturliv, men också en infrastruktur som gör det möjligt för stockholmarna att leva klimatsmart. En medveten teknikutveckling, en genomtänkt stadsplanering och en hög ekonomisk tillväxt ger goda förutsättningar för en uthålligt växande stad.

Levande stad

Stockholm är en av världens vackraste städer med en unik kombination av storstadspuls och närhet till natur och vatten. Här finns en mångfald av attraktiva stadsmiljöer och ett brett utbud av bostäder.

Nya hållbara stadsmiljöer har vuxit fram i hela staden med en blandning av bostäder och verksamheter. Staden och regionen är tätare, mer funktionsblandad och sammanhållen. Förtätningen har skett utifrån en tydlig strategi som inkluderar komplettering, förnyelse och omvandling där viktiga grönområden sparats. I alla delar av staden finns levande gatumiljöer med spännande arkitektur, nya och upprustade kajområden, torg och parker där stockholmarna gärna vistas samt goda förutsättningar för service, handel och kulturutbud.

City har förnyats med fler bostäder som skapar en levande miljö under dygnets alla timmar. Den centrala staden har vuxit över

vattnet med en hög kvalitet på bebyggelsen och de offentliga miljöerna. Stadens tyngdpunkter utanför den centrala staden har omvandlats från gles bebyggelse till täta och attraktiva stadsmiljöer med en blandning av bostäder, parker, verksamheter och service. Genom bättre kollektivtrafik och förtätning har områden som tidigare varit avskilda från varandra knutits samman. I Stockholms möte med grannkommunerna har nya stadsmiljöer vuxit fram, vilket gjort regionen mer sammanhållen.

Särskilda satsningar har gjorts på att effektivisera byggnadsprocesser och på att bygga mindre bostäder för att underlätta för ungdomar och studenter att komma in på bostadsmarknaden.

Stockholm är berömt för sina många nya högklassiga byggnader och för att ha tillvaratagit landskapet och de naturliga förutsättningarna på ett nydanande sätt. Vattenrummet, topografin och parkerna är en integrerad del i stadens liv. Stadens ovärderliga historiska kvaliteter blandas med nya miljöer och stadsbilden har förstärkts med arkitektoniskt nyskapande hus i strategiska lägen.

I de flesta stadsdelarna har antalet arbetsplatser ökat. I Kista Science City och i de nya stadsdelarna Norra Djurgårdsstaden, Söderstaden och Hagastaden blandas kunskapsföretag, tjänsteföretag och boende med en god tillgång till kultur, nöjen och mötesplatser.

Ett välfungerande transportsystem

Stockholmsregionen har ett effektivt och pålitligt transportsystem, som innebär att fler människor snabbt och enkelt kan förflytta sig i hela regionen. En genomtänkt stadsutveckling, smarta trafiklösningar och modern informationsteknik har lett till ökad kapacitet i transportsystemet och minskad klimatpåverkan.

Tillgängligheten är god med nya förbifarter väster och öster om staden och rejält utbyggd kollektivtrafik samt goda internationella förbindelser. Genom förbättrade och nya tvärförbindelser har stadens olika delar knutits ihop.

Tunnelbanan har byggts ut från Odenplan till Hagastaden, från Akalla till Hjulsta och Barkarbystaden samt från Kungsträdgården till Nacka och Gullmarsplan samt från Hagsätra till Älvsjö. Ytterligare utbyggnader av tunnelbanan planeras. Tvärbanan har förlängts från Hammarby Sjöstad till Sickla samt från Alvik till Solna och Kista/Helenelund. Spårväg Syd binder samman de södra delarna av Stockholmsregionen.

Stockholmarna är världens mest flitiga kollektivtrafikresenärer och de nya förbindelserna gör att alltfler väljer att åka kollektivt. Stockholm har också ett väl utbyggt och säkert gång- och cykelvägnät och alltfler väljer cykeln som transportmedel. Omvandlingen av gatuparkeringar längs med större gator till cykelbanor och körfält enbart för kollektivtrafik har lett till att restiderna minskats. Vattenvägarna används också för transporter och de snabba, miljövänliga och bekväma båtförbindelserna lockar både stockholmare och besökare.

Transportsystemet utmärks av en innovativ och koldioxidneutral transport- och miljöteknik och av en välutvecklad logistisk planering för varor och gods. Merparten av fordonen och kollektivtrafiken använder fossilmfria drivmedel och infrastrukturen har anpassats för att möta de förändrade behoven.

Ny teknik främjar distansarbete och elektroniska möten vilket ytterligare bidrar till ett minskat transportbehov. Världens mest heltäckande fibernät ger regionens företag, entreprenörer och invånare tillgång till en stabil bredbandsinfrastruktur med hög hastighet.

Transportsystemet bidrar till att skapa en sammanhållen kunskaps- och arbetsmarknadsregion som underlättar flödet av varor, tjänster och kunskap. Infrastruktursatsningarna har möjliggjorts genom en bred regional samsyn, där planerings- och genomförandetiderna kortats. Befintlig infrastruktur är i gott skick genom löpande reinvesteringar och effektiva åtgärder i underhåll och drift.

En ekologiskt hållbar stad

I Stockholm är det enkelt att leva miljövänligt. Teknikutveckling, en genomtänkt stadsplanering och ekonomisk tillväxt ger goda förutsättningar för ett ekologiskt hållbart samhälle. Samtidigt som befolkningen ökat kraftigt har miljöbelastningen per invånare minskat. Den täta staden är också den hållbara staden.

Staden tar ett stort ansvar för klimatfrågorna och är på god väg att uppfylla målet om att vara fossilbränslefritt 2050. Genom energieffektivisering och ökad användning av fossilbränslefria energikällor bidrar Stockholm till att växthuseffekten minskar.

Regionen har genom en framgångsrik samverkan stimulerat till nya företag inom miljöteknikbranschen. Stockholm är världsledande på att utveckla, kommersialisera och tillämpa ny energi- och miljöteknik och är en naturlig testbädd för innovationer. På område efter område underlättar ny miljödriven teknik invånarnas vardag och gör Stockholm till ett internationellt föredöme. Staden använder sin beställarroll för att stödja denna utveckling.

De varor som upphandlas och används i stadens verksamheter och de material som används för att bygga i Stockholm innehåller inga ämnen som utgör risk för människa och miljö. Förorenade områden i staden har identifierats och åtgärdats. Uppkomsten av farligt avfall förebyggs och hanteringen är säker.

Genom tuffare miljökrav för bilar har biltrafikens utsläpp minskat med en tredjedel jämfört med år 2000. Tillgången på miljöbränslen är god. Smarta trafiklösningar och modern informationsteknik har ökat framkomligheten och därmed ytterligare minskat utsläppen.

Stockholm är ett föredöme för hållbart boende. Nya bostadsområden byggs genomgående utifrån ett hållbart perspektiv. Vid ny- och ombyggnationer används klimatsmart teknik, hållbara material och skärpta miljö- och energikrav. En omfattande energieffektivisering har även skett inom det befintliga byggnadsbeståndet. Inomhusmiljön i bostäder och verksamhetslokaler håller hög klass utifrån internationella certifieringssystem.

Världsberömd upplevelsestad

Stockholm är en enastående stad på vatten. Både Mälaren och skärgården erbjuder världsunika attraktioner med anknytning till vatten. Här finns rena sjöar och vattendrag som erbjuder goda möjligheter till rekreation. Stockholms många strandbad har en god vattenkvalitet och utgör en stor tillgång. Tillgängligheten till stränder och vattnet har utvecklats till en unik kvalitet för alla stockholmare.

De vattennära områdena har utvecklats och stadens kajer är tillgängliga och sjuder av folkliv. Det gäller inte minst Stadsgården och Skeppsbron, som har omvandlats till ett sammanhängande och levande gångstråk. Även Söder- och Norr Mälarstrand har utvecklats med flera restauranger, caféer och badmöjligheter.

Stockholm är en självklar bas för turismen i Östersjöområdet med en omfattande färje- och kryssningstrafik. Den nya stadsdelen Norra Djurgårdsstaden är ett nav för de allt fler kryssningsfartyg som ankommer staden.

Stockholm är en internationell storstad med ett myllrande idrotts-, kultur- och nöjesliv där människor upplever, deltar i och är med och skapar aktiviteter. Stockholmare är stolta över att leva i sin stad.

Det finns ett rikt utbud av museer, konserter, teatrar, konstutställningar, filmvisningar, dansuppvisningar och nöjesparker. Här arrangeras en mångfald av evenemang – alltifrån lokala festivaler och breddidrottsevenemang för barn och unga till stora elitidrottstävlingar. Här finns också kapacitet och kompetens att genomföra internationella megaevenemang och Stockholm är ett självklart val för ledande arrangörer.

Stockholmare och besökare vet att det året runt finns upplevelser av hög kvalitet i staden. Här finns ett rikt och varierat kultur- och

nöjesliv, konceptbutiker och restauranger av hög internationell klass sida vid sida med fullsatta caféer och pubar.

Konstnärer, musiker och kreativa branscher bidrar till att skapa denna attraktiva stad i ständig utveckling. Det kreativa klimatet och den fria kulturen gör att människor från hela världen söker sig till Stockholm. Vissa väljer att stanna kvar för alltid.

Vision och genomförande

Stockholms utmaningar

Stockholms befolkning växer fort och staden förväntas inom en tioårsperiod ha en miljon invånare. Detta innebär stora utmaningar och möjligheter:

- Stockholmarna lever i ett globalt sammanhang med invånare som kommer från hela världen, men också med invånare som gärna studerar och arbetar utomlands. Företagen i Stockholm konkurrerar med andra städer på den globala marknaden om kompetens, kapital och investeringar.
- Kommunalt finansierad service av god kvalitet ska erbjudas till invånare i olika åldrar. Stockholmarnas behov och förväntningar på tjänster staden finansierar förändras, vilket ställer krav på lyhördhet för förändrings- och utvecklingsbehov.
- Stockholmarna blir fler och det behövs fler bostäder och en god framkomlighet. Samtidigt ska livsmiljön i Stockholm värnas och stadens klimatpåverkan minska.
- Stockholm är en vacker stad på öar, där närhet till vattenytor och grönområden är en självklarhet. Det är samtidigt en utmaning vad gäller stadsplanering, tekniska lösningar och finansiering av investeringar som blir dyrare då tunnlar eller broar ska förbinda stadens olika delar.
- För att Stockholm ska vara en sammanhållen stad behöver det finnas en stark och positiv utveckling i alla delar av staden. Varje stadsdels starka sidor och särart behöver stärkas och utvecklas. Det måste också vara enkelt att röra sig mellan olika delar av staden. Hela staden behöver uppfattas som alla stockholmarnas stad.

Ett strategiskt åtagande i Stockholms stad

Visionen om det framtida Stockholm är ett strategiskt åtagande från Stockholms stads sida för att möta dessa utmaningar. Av visionen framgår stadens långsiktiga mål, vilka utmaningar staden står inför samt strategier för en långsiktig och hållbar utveckling. Genom visionen vill staden skapa tydlighet om långsiktiga ambitioner, såväl internt som mot externa samarbetsparter.

Alla stadens nämnder och bolagsstyrelser har i uppdrag att arbeta i visionens riktning – för ett växande Stockholm i världsklass. Visionen sätter sin prägel på den dagliga verksamheten, såväl kortsiktiga som långsiktiga beslut påverkas av stadens strävan. Att följa utvecklingen, ha kunskap om var den egna organisationen befinner sig i förhållande till det önskade framtidsläget och ta nödvändiga steg för att nå visionen är en viktig uppgift.

Vi som arbetar i Stockholms stad ska ha stockholmarna i fokus för det vi åstadkommer. Det är för dem organisationen finns till. Hur vi bemöter våra invånare, företag och besökare i såväl verksamheterna som i myndighetsutövningen är avgörande för både hur staden uppfattas och för vår professionella utveckling. Inte minst i arbetet med att bygga bostäder och infrastruktur är det av stor vikt att föra en dialog med stockholmarna så att det finns en acceptans för de förändringar staden genomgår.

Dialog och bemötandefrågor mellan stadens ledning, medarbetare och Stockholmarna är väsentliga och ges prioritet. Det är också av stor betydelse att vi utför uppdragen med stor omsorg om skattebetalarnas pengar, att staden arbetar effektivt och säkerställer

att varje skattekrone används klokt och ger mesta möjliga utfall för stockholmarna.

För att uppfylla visionen gentemot stockholmarna behöver alla verksamheter arbeta systematiskt och ta ansvar för utvecklingen. Arbetet måste ske i dialog med stockholmarna och medarbetare, som både behöver se sin roll i helheten, i enhetens resultat och i den framtida utvecklingen. I enlighet med strategin för kvalitetsutveckling och stadens styrmodell, integrerad ledning och styrning, ska verksamheterna ta fram åtaganden för verksamheten som leder mot mål och vision liksom säkerställa att valda arbetssätt och utvecklingsstrategier åstadkommer måluppfyllelse.

Med en tydlig modell för kvalitet och styrning skapas en god verksamhet med Stockholmarna i fokus där medarbetarna ges möjligheter till inflytande, delaktighet och utveckling av nya innovativa arbetssätt. Det behöver också finnas en stor beredskap för hur den framtida teknikutvecklingen kan bidra till att utveckla moderna arbetssätt i verksamheten och underlätta i stockholmarnas vardag.

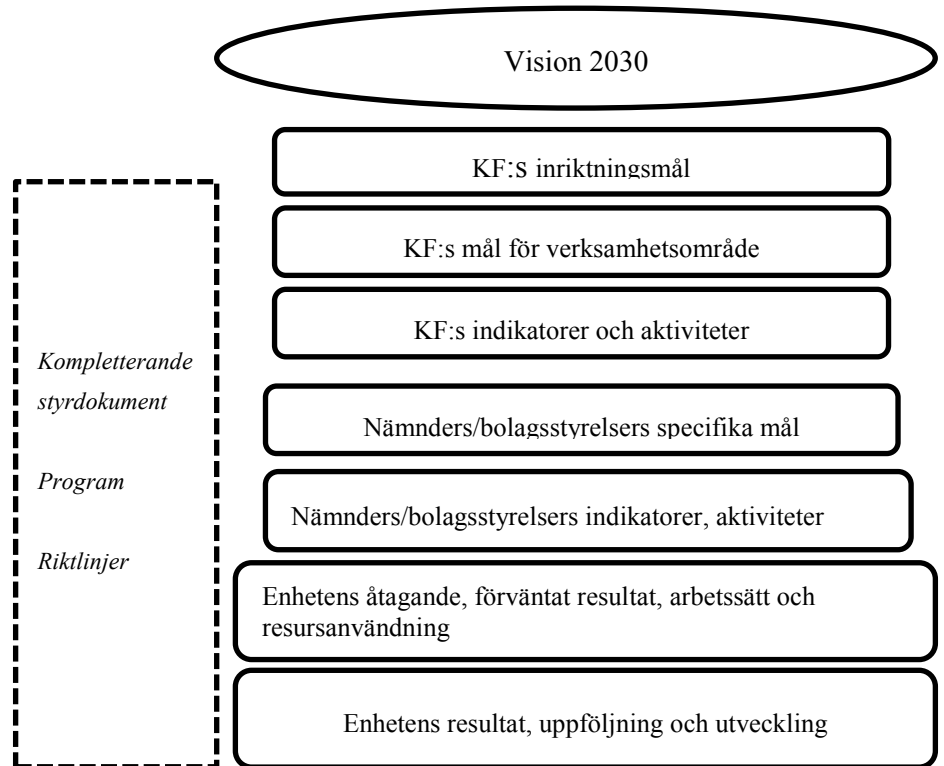
STADENS LEDNING OCH STYRNING

Kommunfullmäktige beslutar om budget för staden. Budgeten är överordnad och styrande för stadens alla verksamheter och övriga styrdokument har att förhålla sig till denna. I budget pekar staden på en övergripande nivå ut färdriktningen. Nämnder, bolagsstyrelser och verksamheter beslutar mer konkret om kommande steg för att nå vision och mål i samband med verksamhetsplanering och budget. Uppföljning sker i tertiärrapporter och verksamhetsberättelse.

De verksamheter staden finansierar ska – inom ramen för kommunfullmäktiges beslutade budget - bedrivas utifrån stockholmarnas behov med tydliga mål, bra planering, systematisk uppföljning, utveckling, åtgärder och samverkan för lärande och effektivitet. En god samverkan mellan nämnder och bolagsstyrelser är av särskilt stor vikt, både på lednings- och medarbetarnivå. Nämnder och bolagsstyrelser måste också analysera samarbetsbehov inom och utom staden för måluppfyllelse och för att säkerställa effektivitet i stadens processer.

Stadens system för integrerad ledning och uppföljning av verksamhet och ekonomi, ILS, omfattar hela koncernen Stockholms stad, såväl nämndernas som bolagens verksamheter. Även program och riktlinjer ska följas upp via ILS. Inriktnings- och

verksamhetsmål bör justeras utifrån det som föreslås i den reviderade visionen.

HELA STOCKHOLM SKA VÄXA

Stockholm är en attraktiv och spännande stad med en stark framtidstro och många väljer att flytta hit. Staden ska arbeta för att det finns förutsättningar för Stockholm att fortsätta växa och för att detta sker på ett ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbart sätt.

Beslut som fattats för att skapa förutsättningar för det växande Stockholm, såsom Skolplaneringsstrategin, Stadens översiktsplan "Promenadstaden", Bostadspotential Stockholm, Framkomlighetsstrategin, Stockholmsförhandlingen och Färdplan 2050 ger övergripande ramar för hur staden ska utvecklas. Dessa bör kompletteras med stadens utgångspunkter för hur infrastrukturen i bred mening bör byggas ut på lång sikt som sträcker sig ytterligare bortom dessa planer. Samtliga rambeslut om ett växande Stockholm behöver omsättas i konkreta handlingsplaner med tydliga prioriteringar där utgångspunkten är att hela staden ska vara tätare och mer sammanhållen. Alla stadsdelar i hela staden ska vara levande och attraktiva utifrån varje stadsdels unika kvaliteter. Stockholms utveckling ska ske med utgångspunkt i en god livskvalitet för dagens och morgondagens invånare. Vi bygger inte bara bostadsområden och infrastruktur. Vi skapa förutsättningar för

ett gott liv med grönområden, kommunalt finansierad och kommersiell service och upplevelser för olika generationer av stockholmare med vitt skilda bakgrunder och intressen.

SAMARBETE FÖR HÅLLBAR TILLVÄXT

Många av de viktiga satsningar som pågår i Stockholmsregionen bygger på ett väl utvecklat samarbete och olika former av partnerskap mellan staden, andra offentliga aktörer, akademien och näringslivet. För att kunna realisera visionen och säkra en fortsatt stark och hållbar tillväxt är det nödvändigt att utveckla dessa samarbetsformer, särskilt mellan kommunerna, landstinget och statliga aktörer i Stockholmsområdet. Stockholmarnas vardag blir enklare i en region med en gemensam och aktiv planering inom transporter, bostadsbyggande, vård- och omsorg samt utbildnings- och arbetsmarknadsområdet.

Staten har – tillsammans med landstinget – ett huvudansvar för utvecklingen av infrastrukturen i Stockholmsområdet. Den statliga styrningen behöver bli mer flexibel i förhållande till specifika regionala förutsättningar. Det gäller inte minst tillämpningen av plan- och bygglagen, bullernormer och miljöbalken.

NÅ UT I VÄRLDEN

I en globaliserad värld blir det internationella samarbetet allt viktigare. I takt med att konkurrensen mellan städer och regioner ökar är det av stor vikt att Stockholm stärker sin position på den internationella arenan som en innovativ och kreativ stad med branscher som är globala föredömen. Stockholm ska vara en stad känd för kunskap, tolerans, mångfald, öppenhet, hållbarhet och en hög livskvalitet. Stockholm behöver samarbeta med och lära från andra städer, regioner och länder för att klara den allt hårdare konkurrensen. Det är också viktigt att långsiktigt och konsekvent fortsätta arbetet med att internationellt marknadsföra Stockholm under budskapet ”Stockholm – The Capital of Scandinavia”.